

GAZETA DUSZPASTERSTWA HARCERZY
PRZY PARAFII BOŻEGO CIAŁA W GDAŃSKU

SKAUT

WYDANIE SPECJALNE

CZUWAJ

Do użytku wewnętrznego

Tym harcerskim pozdrowieniem witamy Was, drużyny i druhowie, którzy przybywacie do Gdańska, o którym Ojciec św. powiedział :
" ... żeby to miasto, które się stało jakimś sprawdzianem naszych dziejów, na różnych etapach tych dziejów i na naszym etapie współczesnym, dalej służyło dobremu imieniu Polski jako kraju, jako Narodu, który wierzy, który ma świadomość swoich ludzkich praw osobowych i społecznych, który zna wielką cenę wolności, niepodległości własnej ojczyzny, który chce żyć godnie..."

Przybywacie, wezwani potrzebą chwili, " ... służyć wiernie Bogu i Polsce oraz nieść chętną pomoc bliźnim ..."

Stajecie na ziemi gdańskiej, by iść w ślad za Piotrem naszych czasów, modlitwą ust, modlitwą serca, modlitwą czynu. By służyć utwierdzając ideały ruchu harcerskiego oraz przywracać "nowe oblicze ziemi."

Ten wielki wysiłek, skierowany w stronę dobra, który ohotnie podejmujecie, niech przyniesie do końca swoje owoce.

Życzymy, aby to nowe doświadczenie, przyczyniło się do pogłębienia więzi braterskich, poznania nowych miejsc znaczonej ludzką krwią w obronie prawdy i sprawiedliwości, urzeczywistnienia prawa harcerskiego poprzez służbę oraz oddania czci Temu, który "Do końca ich umiłował."

KAPELAN DUSZPASTERSTWA HARCERZY

X. ADAM KROLL

archiwum

HARCERSKA SŁUŻBA

SAMARYTAŃSKA

W czasie Pielgrzymki Ojca świętego nasze patrole / 6 + 8 umundurowanych harcerzek, z identyfikatorami w kolorze niebieskim i białymi opaskami z czerwonym krzyżem / będą pracowały w każdym sektorze na uroczystościach w Gdyni i Zaspie, a także na trasie przejazdu Ojca Świętego.

Organizacyjnie patrole podlegają patrolowemu /zółty identyfikator/, patrolowi setnikowi /zielony identyfikator/, a ci organizatorowi /identyfikator różowy/.

Po przybyciu na teren sektora patrole kontaktują się z Punktem Medycznym. Punkt Medyczny /PM/ obsługiwany jest przez służby zawodowe /lekarz, pielęgniarki, noszowi/ i oznakowany białą flagą z czerwonym krzyżem.

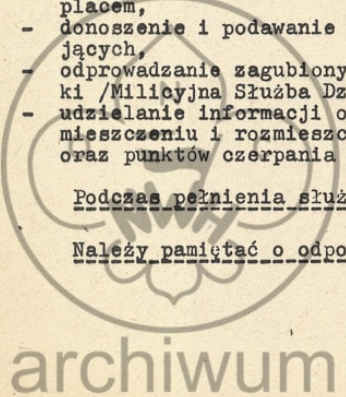
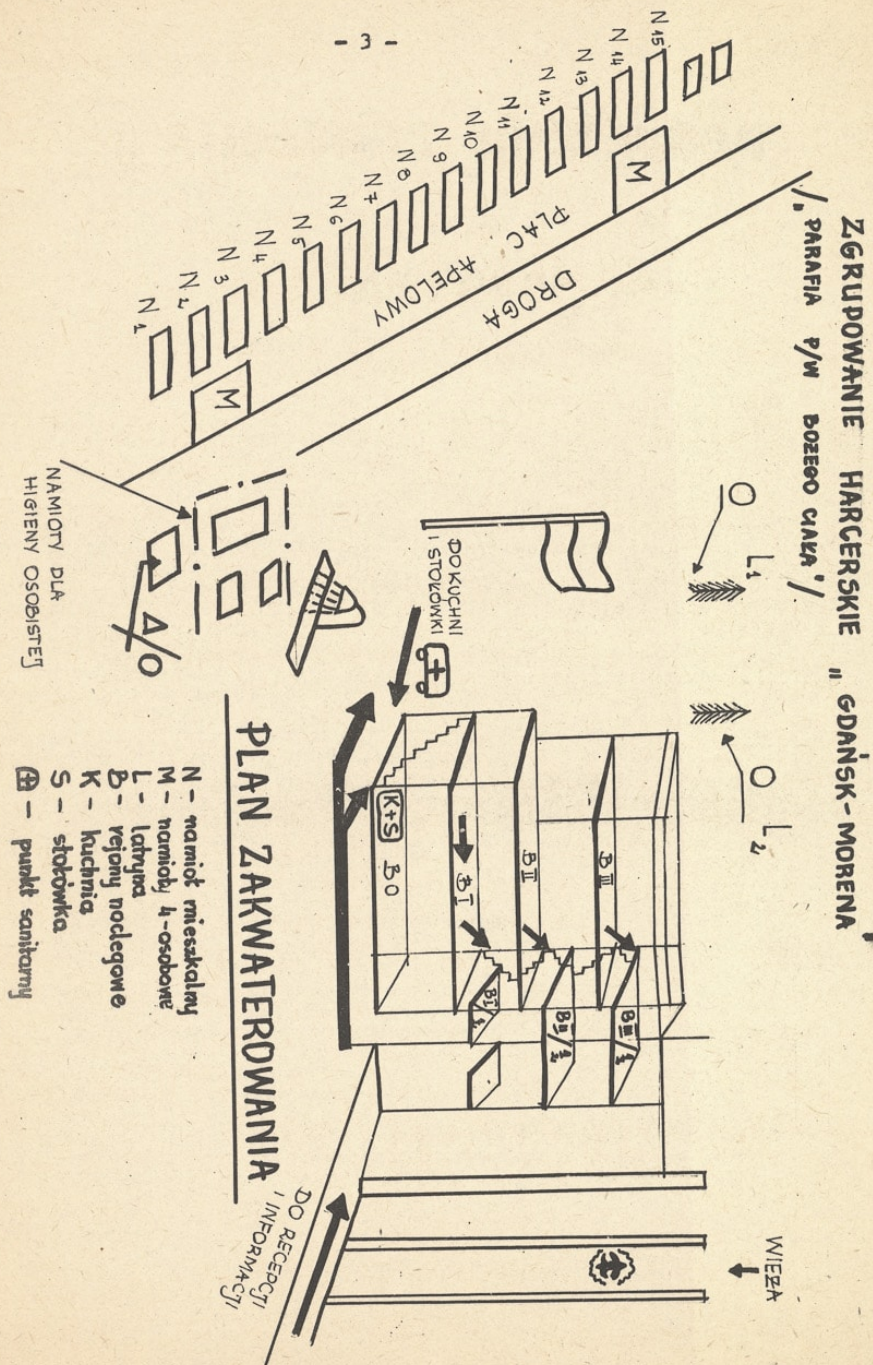
Do zadań patroli HSS należy:

- zgłoszenie swojej obecności lekarzowi PM i uzgodnienie szczegółowego zakresu współpracy,
- udzielanie doraźnej pomocy we własnym zakresie w przypadkach omdlenia, krwotoku, skaleczenia, udaru słonecznego,
- w przypadkach szczególnych, np. ataku padaczki natychmiast zawiadomić PM,
- na wyraźne zlecenie lekarza z PM wynoszenie chorego do OPPM / Ogólnego Punktu Pomocy Medycznej / znajdującego się poza placem,
- donoszenie i podawanie wody, kropli uspokajających i wzmacniających,
- odprowadzanie zagubionych dzieci do wyznaczonych Punktów Opieki / Milicyjna Służba Dziecka /,
- udzielanie informacji o drogach dojścia do sektorów, o ich rozmieszczeniu i rozmieszczeniu punktów medycznych, informacyjnych oraz punktów czerpania wody.

Podczas pełnienia służby nie wolno fotografować!!!

Należy pamiętać o odpowiednim zachowaniu się !!!

PINOCZET

REGULAMIN ZGRUPOWANIA

"MORENA"

Zgrupowanie "Morena" służy organizacyjnemu i socjalnemu zabezpieczeniu działania harcerskiej służby samarytańskiej obsługującej wizytę Ojca Świętego w Gdyni i Gdańsku.

Grupie 600 harcerek oferujemy:

- zakwaterowanie - w namiotach i budynku od godziny 18⁰⁰ dnia 10.06 do godziny 12⁰⁰ dnia 13.06,
- zbiorowe wyżywienie - przez cały czas gorący posiłek /zupa/, zimne i gorące napoje, kanapki,
- możliwość umycia się - jednorazowo 40 punktów mycia zimną wodą oraz 20 miejsc w zadaszonej umywalni z możliwością podgrzania wody,
- opiekę medyczną - poprzez punkt pomocy doraźnej zlokalizowany w bazie oraz obsługę trudniejszych przypadków przez miejscową przychodnię,
- informację - poprzez stale działający punkt informacyjny, radiowęzeł oraz, na życzenie obsługę przez harcerzy pilotów.

Ponieważ zgrupowanie działa na terenie budującego się kościoła oczekiwac będziemy przestrzegania kilku zasad, nam ułatwiających pracę, a gościom zapewniających bezpieczny odpoczynek.

Wymagać będziemy aby:

- poszczególne grupy zajmowały miejsca wyłącznie wskazane w recepcji,
- w pomieszczeniach budującej się plebanii nie otwierać samowolnie okien i drzwi balkonowych,
- do komunikacji wewnątrz plebanii używać wyłącznie tras oznaczonych i oświetlonych,
- w godzinach od 23⁰⁰ do 6⁰⁰ na terenie bazy panowała cisza,
- grupy korzystające ze stołówki nie przebywały tam dłużej niż 20 minut.

W miarę możliwości liczymy na pomoc harcerzy w pracach kuchni i na to, że przywiezione z domu wiktuały wzbogacą wspólny jadłospis.

Życzą satysfakcji z pełnionej służby!

dh Duch

archiwum

BIAŁA SŁUŻBA '87

Wstęp

W ozerwcu 1987 r. odbędzie się III Pielgrzymka Ojca Świętego do Ojczyzny. Po raz drugi staną harcerze do Białej Służby Bogu i Bliźnim. W jej szeregach nie powinno zabraknąć żadnego zastępu, żadnej drużyny.

Wymagania sprawności :

I. S Ł U Ż B A

1. Przygotowanie się indywidualne i zespołowe do pełnienia służb np. poprzez szkolenie sanitarne, łączność, posługiwanie się mapą/planem miasta/ itp. Realizacja : kwiecień - maj. Zakończenie sprawdzianem w drużynie/środowisku/ w formie gry, harców, biegu itp.

2. Udział w organizacji pielgrzymki Ojca św. /ozierwiec/ Harcerze młodsi: we własnym środowisku/ miejscu zamieszkania/ np. poprzez dekoracje domów, ulic, kapliczek, kościoła, umożliwienie osobom chorym, nie posiadającym odbiornika TV oglądanie transmisji, itp. Harcerze starsi: Udział w służbach w miejscu pobytu Ojca św. np. poprzez pełnienie służb sanitarnych, porządkowych, służbą ołtarza, informacyjną, opieką nad niepełnosprawnymi, dokumentacyjne fotografowanie wydarzeń, służby, dekoracji, itp.

II. H A R C E R S K I D A R O J C U Ś W I E T E M U

Zadanie realizowane indywidualnie lub zespołowo.

Realizacja : kwiecień - maj

wskazane : podjęcie działań/harcerskimi metodami/ w kierunkach - walka o trzeźwość/własna rodzina - dom, ZHP, klasa szkolna/ - ochrony przyrody i środowiska naturalnego; mogą być to również inne przedsięwzięcia/np. opieka nad osobą chorą lub starą, pozytywna zmiana swojego trybu życia, poprawienie wyników w nauce, inne formy pomocy charytatywnej, działań na rzecz swego środowiska, itp./

Zaliczenie : na podstawie meldunku/raportu, albumu, sprawozdania/ fotografii, nagrań, które należy przywieźć na ogólnopolskie spotkanie harcerzy z Ojcem św.

III. S P O T K A N I E

Udział w ogólnopolskim spotkaniu harcerzy z Ojcem św. /ozierwiec/ Realizacją sprawności kieruje drużynowy, który w porozumieniu z Radą Drużyny, drużyną, zainteresowanymi członkami drużyny, ustala szczegółowo formy realizacji p.I, 2a, II. Drużynowy zalicza: p.I, 2a, p.I, 1, 2a, II, p.I 2b zalicza lokalny organizator , p.3 komenda placu spotkania.

W KRĘGU HISTORII

NASZA TOŻSAMOŚĆ

Troska o duchowy kształt młodego pokolenia nie jest obca Polakowi, który w perspektywie historii dostrzega jej owoce. Ideał realizacji powołania, to cel dążący i marzeń wielu pokoleń. Polscy skauci, wsparci duchem historii, podejmują decyzję: "całym życiem służyć Bogu i Polsce ...". Wiele pokoleń w czasie niewoli i wolności, wzorowo wypełniło swoje skautowe powołanie. W takiej atmosferze - dążności i marzeń - na kanwie nowych poszukiwań duszpasterskich rodzi się Duszpasterstwo Harcerzy przy Parafii Bożego Ciała w Gdańsku - Morenie.

Źródła działalności harcerzy parafii Bożego Ciała tkwią w założonym przez księdza Adama w roku 1980 ruchu pod nazwą "Wspólnota Dzieci Bożych". Ruch ten, działający do dzisiaj, opierał się głównie na oazowych formach pracy z młodzieżą. "Wspólnota Dzieci Bożych" w zasadzie jednoczyła dzieci od klasy trzeciej do piątej i z tej też przyczyny oazową metodykę pracy należało dostosować do potrzeb wieku od 10 do 13 lat. Poszukiwania nowych, bardziej efektywnych form pracy z dziećmi coraz częściej prowadziły do korzystania z wyciągniętych z lamusa metod pracy skautowej. Co więcej, praktyka dwóch lat pracy wspólnoty, a szczególnie akcji letnich udowodniła, że są to metody najskuteczniejsze, najbardziej odpowiadające potrzebom wychowania młodego chrześcijanina i Polaka. Zaczęto coraz częściej przyswajać sobie, bardziej lubniej świadomie, zewnętrzne oznaki i formy pracy skautowej jak: przyrzeczenie, prawo, system sprawności i zastępów. Stało się, że pokolenie animatorów wychowane w negacji do oficjalnego harcerstwa, skompromitowanego usilnymi zabiegami władz, na nowo odkryło ponadczasową i narodową wartość ruchu harcerskiego.

Przełomowym momentem w pracy "Wspólnoty" był udział dzieci i młodzieży w opłatku harcerskim w grudniu 1981 roku w Matemblewie. Niespotykana scenografia Mszy św. celebrowanej przez księdza biskupa Lecha Kaczmarek, w obecności kilkuset harcerzy, łamany opłatek, pieśń harcerska przemieniła strach pierwszych dni stanu wojennego w optymizm i twórcze działanie. Przez kolejne miesiące, przy pomocy doświadczonego dh Jana, trwało intensywne szkolenie przyszłych zastępowych. Wierność nieskażonym ideałom harcerstwa, duże doświadczenie, wytrwałość i punktualność - to fundamentalne składniki osobowości harcerza - druha Jana.

W marcu 1982 roku podjęto decyzję założenia przy parafii Bożego Ciała drużyn harcerskich i suchowych. Na uroczystą Mszę św. w Niedzielę Palmową stawilo się ponad 100 harcerzy i suchów w pełnym umundurowaniu. Na wiosnę szczepe, na czele z księdzem Kapelanem obejmował 3 drużyny harcerzy, 2 drużyny harcerzek i 2 drużyny suchowe.

Nadal trwało intensywne szkolenie zastępowych. Kilku harcerzy wraz z księdzem kapelanem, ukończyło kurs instruktorski "Burza" zorganizowany przez Krąg Harcerski im. Andrzeja Małkowskiego i otrzymało stopnie instruktorskie. Te organizacyjne pociągnięcia miały przygotować grunt pod późniejsze zalegalizowanie działających już pełną parą drużyn harcerskich i suchowych.

Od września roku 1982 drużyny harcerskie i suchowe należały do ZHP aż do listopada 1984 roku. Wówczas to podjęto decyzję o wystąpieniu suchów i harcerzy z ZHP i kontynuowania pracy drużyn przy parafii. Specyfiką duszpasterstwa harcerzy przy parafii Bożego Ciała w Gdańsku jest funkcjonowanie przy nim nieformalnego, choć dobrze zorganizowanego szczepe harcerzy. Fakt działalności szczepe przy parafii wynika z sytuacji powstałej w październiku 1984 roku, kiedy to okazało się, że w ramach ZHP, w sposób jawny, a niezakłamanym, nie można realizować zasad i praw wypracowanych przez wiele pokoleń polskich harcerzy. Dotyczyło to głównie: formy przyrzeczenia i prawa harcerskiego, udziału umundurowanych harcerzy w uroczystościach religijnych, a także prowadzenia działalności kapelana wśród drużyn szczepe. Mając przekonanie, iż być harcerzem to "na całe życie" i nie mogąc się pogodzić z dwulicowością sytuacji, postanowiono kontynuować pracę drużyn w nieformalnym szczepe mającym swe oparcie w parafii.

Obecnie szczepe obejmuje 4 drużyny suchów, harcerzek i harcerzy w liczbie ponad 200 osób. Raz w miesiącu zbiera się Rada Szczepe, która ustala program zajęć oraz rozlicza instruktorów z realizacji zamierzeń. Działalność szczepe wspomagana jest przez pracę Koła Przyjaciół Harcerstwa jednoczącego liczną grupę rodziców harcerzy. Więź rodziców z harcerzami potęgowana jest poprzez cykle imprez /np. wycieczki szlakami sanktuariów maryjnych/, w których obok programu realizowanego wyłączenie przez harcerzy, ma miejsce spotkanie harcerzy i ich rodziców na wspólnej Mszy św., czy ognisku zakończonym gawędą i modlitwą. Najlepsze jednak efekty wychowawcze udaje się osiągnąć podczas zimowych i letnich obozów harcerzy i suchów. Tu, w gromadzie, w oderwaniu od domów i szkoły, w kontakcie z pięknem przyrody, najłatwiej można uczyć przykazania miłości, a tym samym harcerskiej postawy służby.

Udział w tych obozach księdza kapelana oraz kleryków prowadził do wypracowania optymalnego stylu życia, w którym modlitwa w sposób naturalny przechodzi w służbę i pracę, ta w wypoczynek i dalej poprzez kontemplację piękna przyrody prowadzi do uwielbienia Boga.

Podstawowym nurtem działalności duszpasterskiej jest religijna opieka nad wszystkimi harcerzami naszej parafii, niezależnie od "czystości ideologicznej". Raz w miesiącu harcerze gromadzą się na Mszy św., po której tradycyjnie odbywają się spotkania w kręgu, z piosenkami i aktualnym serwisem informacyjnym. Corocznie szczepe bierze udział w rekolekcjach harcerzy naszej diecezji, we wspólnym opłatku w Matemblewie, w uroczystościach związanych ze świętem patrona harcerzy św. Jerzym. Duszpasterstwo publikuje gazetę "Skaut", wznowi w tym roku II wydanie śpiewnika harcerskiego, wyda nowy "Modlitewnik harcerza", rozprawdza prasę i książki, prowadzi biblioteczkę harcerską oraz pracownię fotograficzną.

Pięć lat aktywnej działalności szczebu zostało podsumowane uroczystym kominkiem oraz wystawą pamiątkowych fotogramów.
Być harcerzem to "... całym życiem służyć Bogu i Polsce".

dh Duch

JAK POWSTAŁA MODLITWA HARCERSKA

Był rok 1919. Byłam wtedy młodą drużynową dziecięcej drużyny lwowskiej. Miałam 16 lat. Wojna nie była jeszcze skończona, zaczynała się wojna polsko-radziecka. Nasze lwowskie instruktorki postanowiły jednak zorganizować kolonię harcerską w Podgrodziu koło Nowego Sącza. Całe to zgrupowanie lwowskich drużyn prowadziła hm Jadwiga Włodkówna, późniejsza Sanojcowa.

Na tę kolonię przyjechała hufcowa ze Starego Sącza druhna Maria Bugajska prosząc o dwie harcerki - instruktorki, które pomogłyby jej w prowadzeniu kursu zastępowych dla harcerek sądeckich. Kurs odbywał się w Przysietnicy niedaleko Podgrodzia. Druhna Włodkówna wybrała studentkę Akademii Weterynarii, Irenę Małesnowską/zginęła na Pawiaku/ i mnie.

Byłam bardzo dumna, że wytypowano mnie, choć byłam bardzo młoda. Ja prowadziłam jeden zastęp na tym kursie, a Irka drugi. Na zakończenie kursu miało się odbyć Przyrzeczenie, na które przybyli goście z Sącza, między innymi ks. płk. Miodoński.

W przeddzień mającego się odbyć Przyrzeczenia, 2 sierpnia 1919 roku, przyjechał mąż dh. Bugajskiej, nauczyciel Stanisław Bugajski, późniejszy wizytator Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego i On ułożył słowa i melodię "Modlitwy Harcerskiej."

Widzę, jak chodzi po łące i układa tę pieśń. Po raz pierwszy zaśpiewaliśmy ją następnego dnia w dzień Przyrzeczenia. Nie przypuszczaliśmy wówczas, że ta pieśń rozbrzmiewać będzie po całej Polsce.

Przyrzeczenie było bardzo uroczyste. Mszę św. odprawiał ks. płk. Miodoński.

W pamięci mojej zostały bukiety rumianków i maków zdobiących szkołę, w której odbywał się kurs.

Druh Bugajski już dawno nie żyje. Druhna Maria Bugajska odwiedziła mnie w 1956 roku w Warszawie w Głównej Kwaterze i wtedy przypomniałyśmy sobie tamto Przyrzeczenie.

Dh hm Stefania Stipal